

לקוטי תורה • יום הכיפורים • מאמר 2

שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בתשעה...

”שבת שבתון היא לכם, ועיניתם את נפשותיכם”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/yom-kippur/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/yom-kippur/2)

1 שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב וגו'. להבין מהו בתשעה בתשיעי מבע"ל וגם מ"ש שבת שבתון הוא לי [לשון] זכר ובפ' אחרי כתיב שבת שבתון היא.

"שבת שבתון הוא לכם, ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב וגו'". יש להבין: מהו "בתשעה", [כלומר] "ביום תשע"? היה ראוי לומר "בתשיעי". וכן יש להבין מדוע נאמר "שבת שבתון הוא" כלשון זכר, ואילו בפרשת אחרי נאמר "שבת שבתון היא".

ושם נאמ' [נאמר] ועניתם את נפשותיכם חקת עולם ולא נאמר בתשעה לחדש כמ"ש כאן בפ' אמור.

ושם נאמר "ועניתם את נפשותיכם, חוקת עולם", ולא נאמר "בתשעה לחדש", כפי שנאמר כאן, בפרשת אמור.

2 וצ"ל טעם השינוי וגם לכאורה כאן היה ראוי יותר לומר חקת עולם דהא בפ' אחרי מבואר כל סדר עבודת כה"ג [כהן גדול] ביוהכ"פ [ביום הכפורים] ואיננה

יש להבין את סיבת ההבדל. כמו כן, לכאורה היה מתאים יותר לומר כאן "חוקת עולם", שהרי בפרשת אחרי מפורט כל סדר עבודתו של הכהן הגדול ביום הכיפורים, והיא אינה [נוהגת]

רק בפני הבית משא"כ כאן בפ' אמור דעיקר הפרשה הוא סדר המועדות שזה נוהג גם עכשיו שאין בית המקדש קיים.

אלא רק בזמן שבית המקדש קיים; ואילו כאן, בפרשת אמור, עיקר הפרשה הוא סדר המועדים, שנוהג גם כיום, כשבית המקדש אינו קיים.

אם כן כאן דייקא היה ראוי לומר חקת עולם. ומדוע שינה הכתוב לכתוב שם דייקא חקת עולם ולא כאן.

אם כן, דווקא כאן היה מתאים לומר "חוקת עולם". מדוע אפוא שינתה התורה וכתבה "חוקת עולם" דווקא שם ולא כאן?

והנה כתיב וכפר על הקדש מטומאת בני ישראל. וצ"ל [וצ"ל] מהו ענין הכפרה על הקדש וכי חטא חטא שצריך כפרה.

והנה נאמר: "וכיפר על הקודש מטומאות בני ישראל". יש להבין מה ענין הכפרה על הקודש: וכי חטא, שהוא זקוק לכפרה?

ועיין מזה בספר ע"מ [עשרה מאמרות] (מאמר חיקור דין ח"א [חלק א'] פ"ג) וגם מ"ש בסוף הפרשה וכפר את מקדש הקדש. מדוע שינה הכתוב אח"כ לאמר מקדש הקדש. והנה מתחלה יש להקדים כללות ענין המצות.

ראו על כך בספר Asarah Maamaros (Maamar Chikkur Din, Part I, chapter 13). כמו כן, [יש להבין] את הכתוב בסוף הפרשה: "וכיפר את מקדש הקודש" — מדוע שינתה התורה לאחר מכן ואמרה "מקדש הקודש"? והנה, תחילה יש להקדים את ענין המצוות בכללותו.

דהנה נודע דתכלית ירידת הנשמה לעוה"ז היא משום דהיום לעשותם במעשה המצות וכמ"ש בזהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים שהימים הן הלבושים הנעשים מן המצות אשר האדם עושה בהם וכמ"ש ימים יוצרו כו'.

שהרי ידוע שתכלית ירידת הנשמה לעולם הזה היא משום ש"היום לעשותם" — לקיים את המצוות בפועל. וכמו שנכתב בזהר על הפסוק "ואברהם זקן בא בימים" ה"ימים" הם הלבושים הנוצרים מן המצוות שהאדם מקיים בהם. וכמו שנאמר: "ימים יוצרו" וגו'.

3 ולכן צריך כל אדם לקיים כל התרי"ג מצות ואפי' [ואפילו] מצות כהנים וכה"ג [וכהן גדול] ע"י עיבור או גלגול משום דאי חסרא חדא חסרא לבושא חדא כו' וכמ"ש במ"א בד"ה הבאים ישרש כו'.

לכן כל אדם צריך לקיים את כל תרי"ג המצוות, ואפילו את המצוות המיוחדות לכוהנים ולכוהן גדול, באמצעות עיבור או גלגול, משום שאם חסרה מצווה אחת, חסר לבוש אחד וכו', כפי שמוסבר במקום אחר, במאמר המתחיל "הבאים ישרש" וכו'.

ולהבין מהו ענין הלבושים הללו. צ"ל תחלה פ"י מאמר נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו'. כדי להבין מהם הלבושים האלה, עלינו להסביר תחילה את האמירה: "נשמה שנתת בי טהורה היא, אתה בראתה" וכו'.

פ"י מקור הנשמה בעודנה במקור חוצבה נקרא טהורה כי טהור הוא לשון הארה ובהירות כענין כעצם השמים לטהור

פירוש: מקורה של הנשמה, כל עוד היא נמצאת במקור שממנו נחצבה, נקרא "טהורה", שכן "טהור" הוא לשון הארה ובהירות, כמו "כעצם השמים לטהור";

והיינו לפי שאז היא בחי' אלקות ממש ואח"כ אתה בראתה הוא כשיורדת משם להתלבש בגוף שמתחלה נמשכת בעולם הבריאה ואז היא בחי' נברא יש מאין וכמ"ש כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו'

וזאת משום שאז היא בחינת אלקות ממש. לאחר מכן, "אתה בראתה" הוא כאשר היא יורדת משם להתלבש בגוף: תחילה היא נמשכת לעולם הבריאה, ואז היא בחינת נברא, יש מאין, כמו שכתוב: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו" וכו'.

ואח"כ אתה יצרתה בעולם המלאכים והן הן בחי' השתלשלות וירידת הנשמה ממדרגה למדרגה כשלשלת האחוזה זו בזו כו'

לאחר מכן, "אתה יצרתה" — בעולם המלאכים. אלה הן בחינות ההשתלשלות, ירידת הנשמה ממדרגה למדרגה, כשלשלת שחוליותיה אחוזות זו בזו וכו',

עד שנפחתה בי בעולם העשיה ונתלבשה בעולם הזה בגוף החומרי (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ושמתי כדכד).

עד ש"נפחתה ב"י בעולם העשיה, והיא מתלבשת בעולם הזה בגוף גשמי. (ראו מה שנכתב על כך בביאור על הפסוק "ושמתי כדכד").

ואמנם הנה נודע דירידה צורך עליה היא והיינו למעלה ממקור חוצבה בבחי' טהור הנ"ל והוא על ידי מעשה המצות כי

אמנם ידוע שהירידה היא לצורך עלייה, כלומר, למעלה ממקור חוצבה, מבחינת "טהורה" הנזכרת לעיל. הדבר נעשה באמצעות קיום המצוות בפועל, כי

הנה בברכת המצות אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו ופי' שע"י המצות אנחנו מתעלים בבחי' קדש העליון

בברכת המצות אנו אומרים "אשר קדשנו במצוותיו", ופירוש הדבר הוא שבאמצעות המצוות אנו מתעלים לבחינת קודש העליון,

שהיא למעלה מבחי' טהרה כנודע שקדושה היא בכהנים כמ"ש וקדשתו כו' וטהרה היא בלויים כמ"ש וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם כו'.

שהיא למעלה מבחינת טהרה. כידוע, קדושה שייכת לכוהנים, כפי שנאמר: "וקידשתו" וכו', ואילו טהרה שייכת ללוויים, כפי שנאמר: "וכך תעשה להם לטהרם: הזה עליהם" וכו'.

4 וכמו שמעלת הכהנים הגבה מאד נעלה על מדרגת הלויים כך בחי' קדש גבוה מאד נעלה מבחי' טהור.

וב יאור ענין זה יובן בהקדים ביאור ענין סובב כ"ע [כל עלמין] וממכ"ע [וממלא כל עלמין].

וכשם שמעמדם של הכהנים נעלה מאד ממדרגת הלוויים, כך בחינת "קדוש" נעלית מאד מבחינת "טהור". את העניין הזה נבין לאחר שנקדים הסבר על סובב כל עלמין וממלא כל עלמין.

כי הנה המחשבה והדבור שלמעלה הן בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא עד"מ כאדם החושב ומהרהר באיזה דבר שמחשבתו מלוכשת ותקועה ממש באותו דבר ומוקפת ממנו (ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] פ"ה) וכן כשמדבר באיזה דבר כו'.

הנה המחשבה והדיבור שלמעלה הם בחינת ממלא כל עלמין. הדבר דומה לאדם שחושב ומהרהר בעניין כלשהו: מחשבתו מתלבשת באותו עניין וממוקדת בו ממש, והוא מוקף בה (ראו ספר של בינונים, חלק א, פרק ה); וכך גם כשהוא מדבר על עניין כלשהו וכו'.

כך כביכול החיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות] יהי אור יהי רקיע כו' הוא מתלבש ונתפס ממש בתוך העולמות להחיותם ומוקף מהם

כך גם, כביכול, החיות שבעשרת המאמרות — "יהי אור", "יהי רקיע" וכו' — מתלבשת ונתפסת ממש בתוך העולמות כדי להחיותם, והעולמות מקיפים אותה.

וכן בחי' החיות והאותיות הנמשכים מהמחשבה שבמחשבה אחת ברא הקדוש ברוך הוא את העולם ג"כ נתפס ומתלבש בתוך העולמות שהרי כולם בחכמה עשית כתיב.

וכך גם בחינת החיות והאותיות הנמשכות מן המחשבה — שהרי במחשבה אחת ברא הקדוש ברוך הוא את העולם — נתפסת ומתלבשת בתוך העולמות, שכן נאמר: "כולם בחכמה עשית".

ופי' בזהר תזריע (דמ"ג רע"א) כולם בחכמה עשית בבינה. פי' כי בינה היא בחי' מחשבה עילאה אלא שמחשבה היא מחיה עלמין סתימין דלא אתגליין והדבור מחיה עלמין דאתגליין.

בזוהר, פרשת תזריע (דף מג, ע"א, בראש העמוד), מפרשים את הפסוק "כולם בחכמה עשית" — בבינה. כלומר, בינה היא בחינת המחשבה העליונה; אלא שהמחשבה מחיה את העולמות הנסתרים שאינם מתגלים, ואילו הדיבור מחיה ומהווה את העולמות המגולים.

(כי בינה מקננא בכורסיא שהיא הבריאה וז"א ביצירה ומלי בעשיה והיינו שלשים כלים דאצילות שנעשים נשמה לבי"ע יו"ד כלים הפנימים בבריאה והתיכונים ביצירה והחיצונים נעשים נשמה לעשיה ועי' מזה באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ ויעש דוד שם)

(שהרי בינה מקננת בכורסיא, שהיא בריאה; ז"א ביצירה; ומלכות בעשיה. אלו הם שלושים הכלים של אצילות שנעשים נשמה לבי"ע: עשרת הכלים הפנימיים בבריאה, האמצעיים ביצירה, והחיצוניים נעשים נשמה לעשיה. ראו על כך באגרת הקודש, על הפסוק "ויעש דוד שם".)

והגם כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתיב והיינו שהמחשבה אצלו ית' אינה מלבשת מהותו ועצמותו ית' ואף על פי שנאמר: "כי לא מחשבותי מחשבותיכם", כלומר, המחשבה אצלו יתברך אינה מתלבשת במהותו ועצמותו יתברך,

ולכן אני הי' לא שניתי ולא כמו באדם שמהותו ועצמותו ממש מלוכש בהמחשבה וכמ"ש במ"א אך מ"מ הרי דברה תורה כלשון בני אדם

ולכן נאמר: "אני הוי' לא שניתי"; ואין הדבר כמו אצל אדם, שמהותו ועצמותו ממש מתלבשות במחשבה, כפי שמוסבר במקום אחר. ואף על פי כן, "דיברה תורה כלשון בני אדם".

כמו בגשמיות שמה שמוציא מפיו להיות נשמע ונתגלה לזולתו נקרא בשם דבור שהכל הדבור שבפיו הוא מורגש ונראה דבר בפני עצמו מובדל משרשו משא"כ האותיות המחשבה אע"פ [אף על פי] שהן ג"כ

בדומה לכך במישור הגשמי: מה שאדם מוציא מפיו כדי שאחר ישמע וייחשף אליו נקרא "דיבור", משום שהכל הדיבור שבפיו מורגש ונראה כדבר בפני עצמו, נפרד משורשו; ואילו אותיות המחשבה, אף שגם הן

רק לבושי הנפש מ"מ לא ירדו להיות נראה דבר נפרד. כך למעלה אע"פ [אף על פי] שבאמת אין לך דבר שחוץ ממנו.

אינן אלא לבושי הנפש, ובכל זאת לא ירדו עד כדי כך שייראו כדבר נפרד. כך גם למעלה: אף שלאמיתו של דבר אין דבר מחוץ לו,

מ"מ מצד הסתר האור דרך ירידות וצמצומים להחיות עולמות נפרדים שהם נראים יש ודבר נפרד נקרא החיות הזה השופע בתוכם להחליותם ע"ד שיהיו דבר נפרד בשם אותיות הדבור עד"מ דבור האדם כגו'

[כגור' / כגומר]

אף על פי כן, בשל הסתרת האור באמצעות ירידות וצמצומים, כדי להחיות עולמות נפרדים הנראים כיש וכדבר נפרד, נקראת החיות הזאת, השופעת בתוכם כדי להחיותם כאופן שיהיו לדבר נפרד, בשם "אותיות הדיבור", בדומה לדיבורו של אדם וכיוצא בזה.

אבל עלמין סתימין שהם בבחי' ביטול יותר (וע"ד המבואר במ"א בענין ב' הבחינות דים ויבשה שזהו ענין עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא) נקרא החיות המתלבש בתוכם להחיותם בשם אותיות המחשבה.

אבל בעולמות הנסתרים, שהם בבחינת ביטול רב יותר — בדומה למבואר במקום אחר על שתי הבחינות של ים ויבשה, שהן עולם המכוסה ועולם הנגלה — נקראת החיות המתלבשת בתוכם כדי להחיותם בשם "אותיות המחשבה".

והנה המלאכים הם מבחי' עלמין דאתגליין וכמ"ש ויעף אלי אחד מן השרפים ומתהוים מבחי' דבור כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם כו'.

והנה המלאכים הם מבחינת העולמות הנגלים, ככתוב: "ויעף אלי אחד מן השרפים"; והם מתהווים מבחינת הדיבור, ככתוב: "בדבר הוי' שמים נעשו, וברוח פיו כל צבאם" וגו'.

אבל ישראל עלו במחשבה בחי' עלמין סתימין ולכן נקרא הנשמה טהורה היא כי עלמין סתימין היינו בחינת טהורה

אבל ישראל עלו במחשבה, בבחינת העולמות הנסתרים. לכן נאמר על הנשמה "טהורה היא", משום שהעולמות הנסתרים הם בבחינת "טהורה",

כי ענין ההעלם הוא שמחמת תוקף אורו וגודל בהירתו א"א לו לבא לידי התגלות וכענין יוצר אור ובורא חושך שהחשך למעלה מהאור ורומז לתש"ר [לתפילין של ראש] (שהיא בחינת חב"ד [חכמה בינה ודעת] מה שאין כן יוצר אור רומז לתש"י [לתפילין של יד]).

שהרי עניין ההעלם הוא שמחמת עוצמת האור ורוב בהירותו אין הוא יכול להתגלות; וכמו "יוצר אור ובורא חושך", שהחושך למעלה מן האור ורומז לתפילין של ראש, שהן בחינת חב"ד, ואילו "יוצר אור" רומז לתפילין של יד.

וכמו עד"מ אור גדול ל שמעוצם תוקפו מחשיך הראות וא"א להסתכל בו וכענין שנאמר ישת חשך סתרו כו'

והדבר דומה, למשל, לאור גדול שעוצמתו כה חזקה עד שהיא מחשיכה את הראייה, ואי אפשר להסתכל בו; וכענין שנאמר: "ישת חושך סתרו" וגו'.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן שלפי ששרש נש"י [נשמות ישראל] מאור הבהיר ונעלה מאד הנקרא בשם טהו"ר על כן אי אפשר לו להתגלות ונקרא עלמין סתימין בחינת מחשבה כנ"ל:

כך גם כאן: מכיוון ששרש נשמות ישראל הוא מן האור הבהיר והנעלה מאוד, הנקרא בשם טהור, אין הוא יכול להתגלות; והוא נקרא "עולמות סתומים", בחינת מחשבה, כנזכר לעיל.

5 ב והנה משם ירדה הנשמה בבי"ע עד שנשפלה בעולם השפל ונתלבשה בגוף חומרי. וירידה זו צורך עליה היא למעלה מבחי" המחשבה שהיא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל רק שהוא החיות דעלמין סתימין כו'

ב. והנה משם ירדה הנשמה לבריאה, ליצירה ולעשיה, עד שנפלה לעולם השפל והתלבשה בגוף גשמי. ירידה זו היא לצורך עלייה, למעלה מבחינת המחשבה, שהיא בחינת ממלא כל עלמין, כנזכר לעיל, אלא שהיא החיות של העולמות הנסתרים וכו'.

אבל ע"י הירידה זאת היא עולה למעלה מעלה בבחי' סובב כולא עלמין (ועמ"ש בד"ה מי מנה בענין ומספר את רובע ישראל)

אבל באמצעות ירידה זו היא עולה למעלה מעלה, לבחינת סובב כל עלמין. (ראו מה שנכתב במאמר הפותח במילים "מי מנה", בענין "ומספר את רובע ישראל").

ופי' סובב היינו שמקיף מלמעלה ואינו נתפס ומתלבש בתוך העלמין כי כל העולמות כאין נגדו וכטפה מים אוקינוס שהטפה בטלה לגבי הים הגדול ויתר מכן

פירוש "סובב" הוא שהוא מקיף מלמעלה, ואינו נתפס ומתלבש בתוך העולמות, שהרי כל העולמות הם כאין לפניו, כטיפת מים [לצד] האוקינוס, שהטיפה בטלה ביחס לים הגדול, ואף יותר מזה,

כי לא נערוות אליו קדושתו וכמ"ש במ"א ואינן יכולים להכילו בתוכם כלל ומ"ש ואתה מחיה את כולם שנמשך חיות ממנו בתוך העולמות ממש היא רק זיו והארה לבד.

כי קדושתו אינה בערך אליו, וכמו שנכתב במקום אחר; והם אינם יכולים להכילו בתוכם כלל. ומה שנאמר "ואתה מחיה את כולם", כלומר שהחיות נמשכת ממנו אל תוך העולמות ממש, אינו אלא זיו והארה כלכד.

אבל אור א"ס ב"ה בעצמו אינו נתפס בגדר עלמין כלל ולכך כתיב אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא כו' בלי שום שינוי כלל.

אבל אור אין סוף ברוך הוא עצמו אינו נתפס כלל בגדר העולמות. לכן נאמר "אני הוי' לא שניתי", וכן "ואתה הוא קודם שנברא העולם" וכו', ללא שום שינוי כלל.

6 וז"ש [וזהו שכתוב] המלאכים קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות כי צבאות הם הנשמות והמלאכים שבעלמין סתימין ועלמין דאתגליין ואומרים תחלה ג"פ [ג' פעמים] קדוש עד שיהיה הוי' צבאות

וזהו [פירוש] דברי המלאכים: "קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות". שהרי "צבאות" הם הנשמות והמלאכים שבעולמות הנסתרין ובעולמות הגלויים; והם אומרים תחילה "קדוש" שלוש פעמים, עד שנעשה "הוי' צבאות",

כי קדוש הוא לשון הבדלה שהוא מובדל בכמה מיני הבדלות עד שמתהווים צבאות גדודי הנבראים כו' שכן "קדוש" הוא לשון הבדלה: הוא מובדל בכמה וכמה דרגות של הבדלה, עד שנעשים צבאות, גדודי הנבראים, וכן הלאה.

ואמנם קדוש בוי"ו מורה ג"כ על המשכה והוא המשכה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] וג"פ [וג' פעמים] קדוש הם ג' מיני המשכות לג' עולמות ביי"ע.

אולם "קדוש" בכתב מלא ו' מורה גם על המשכה — המשכה מבחינת סובב כל עלמין לתוך ממלא כל עלמין. שלוש הפעמים "קדוש" הן שלוש המשכות מסוג זה, אל שלושת העולמות בריאה, יצירה ועשיה.

7 והענין כי כל נברא יש לו ב' מיני חיות הא' החיות המתלבש בתוכיותו כנשמה לגוף שממלא את הגוף והוא חי ממנה והוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא החיות המתלבש בעלמין כנ"ל.

והענין הוא שלכל נברא יש שני סוגים של חיות. הראשון הוא החיות המתלבשת בפנימיותו, כמו נשמה בגוף, הממלאת את הגוף והוא חי ממנה. חיות זו היא מבחינת ממלא כל עלמין, כלומר החיות המתלבשת בעולמות, כפי שהוזכר לעיל.

והב' הוא חיות הסובב ומקיף עליו מלמעלה ששורה עליו ואינו נתפס בו וכענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] דאכל בי עשרה שכינתא שריא שאין זה גילוי השכינה אליהם ממש

הסוג השני הוא החיות הסובבת ומקיפה אותו מלמעלה, שורה עליו ואינה נתפסת בתוכו. על כך אמרו חז"ל: "על כל עשרה שכינה שורה". אין זו התגלות ממשית של השכינה אליהם,

אלא השראה ששורה מלמעלה בבחי' סובב (ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא פועל פעולה בהם שהרי על ידי זה תפלתם מכוונת יותר כנודע כמ"ש במ"א כו')

אלא השראה השורה מלמעלה בבחינת סובב. ואף על פי כן היא פועלת בהם, שהרי בזכותה תפלתם מכוונת יותר, כידוע וכפי שמבואר במקום אחר וכו'.

וזהו שאומרים ג"פ [ג' פעמים] קדוש קדוש קדוש לפני ה' צבאות שהם ג' המשכות אור וחיות המקיף מבחי' סוכ"ע לג' עולמות דבי"ע כנ"ל

וזהו הטעם שאומרים "קדוש" שלוש פעמים — "קדוש קדוש קדוש" — לפני "הוי" צבאות: אלו שלוש המשכות של אור וחיות מקיפים, מבחינת סובב כל עלמין, אל שלושת העולמות בריאה, יצירה ועשיה, כפי שהוזכר לעיל.

ואמנם גם אור זה המקיף הוא רק המשכת הארה בלבד מסוכ"ע בעצמו וזהו קדוש בוא"ו אולם גם אור מקיף זה אינו אלא המשכה של הארה בלבד מסובב כל עלמין עצמו; וזהו "קדוש" בכתב מלא, עם ו'.

אבל סוכ"ע בעצמו למעלה מעלה מערך זה והוא בחי' קדש בלא וא"ו שהוא לי' [לשון] הבדלה שהוא מובדל בערך וכענין הגבל את ההר וקדשתו ושם הוא עליית הנשמה ע"י מעשה המצות

אבל סובב כל עלמין עצמו נעלה הרבה מעבר למידה זו, והוא בחינת "קדש" בלי ו', לשון הבדלה: הוא מובדל ונעלה מכל יחס, כמו שנאמר "הגבל את ההר וקדשתו". ושם היא עליית הנשמה באמצעות קיום המצוות בפועל,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו בקדש העליון ממש (והיינו לפי שהמצות הם רצון העליון ב"ה חכמתו ורצונו ממש ע"כ בהם ועל ידם מתעלים הנשמות לבחי' קדש העליון ממש ועמ"ש מזה בד"ה מי מנה הני"ל).

כמאמר "אשר קדשנו במצוותיו" — בקדש העליון ממש. והיינו משום שהמצוות הן הרצון העליון, ברוך הוא, חכמתו ורצונו ממש; לכן הנשמות מתעלות בהן ועל ידן לבחינת קדש העליון ממש. ראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "מי מנה", שהוזכר לעיל.

וזהו הירידה צורך עליה ששרשה הוא בבחי' טהורה היא. מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. וע"י ירידתה בגוף נאמר ואנשי קדש תהיון לי שיתעלו בבחי' קדש העליון ממש שהוא סוכ"ע וע' בזהר פ' משפטים (דקכ"א סע"א [סוף עמוד א])

וזהו הירידה לצורך עלייה: שורשה של הנשמה הוא בבחינת "טהורה היא", מבחינת ממלא כל עלמין; ועל ידי ירידתה לגוף נאמר "ואנשי קדש תהיון ליי" — שהם יתעלו לבחינת קדש העליון ממש, שהיא סובב כל עלמין. ראו בזהר, פרשת משפטים (דף קכ"א ע"א, בסוף העמוד).

ולכן ארז"ך [ארז"ל] עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש להמשיך מבחי" קדש העליון ששם יתעלו הצדיקים להיות המשכה בהעולמות שהמשכה זו נקרא קדוש כנ"ל. וזהו שנק' המצות לבושים.

לכן אמרו רבותינו ז"ל: "עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש" — כדי להמשיך מבחינת הקדושה העליונה, שבה יתעלו הצדיקים, המשכה אל העולמות; המשכה זו נקראת "קדוש", כפי שהוסבר לעיל. וזהו הטעם שהמצוות נקראות לבושים.

פ"י כמו הלבוש שהוא מקיף וסובב על האדם ואינו מתלבש בתוכו וכך ע"י המצות נמשך גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ומאיר על נפשו להיות בטלה ומתכללת בו והוא למעלה מבחי" ההארה המתלבשת בתוכיות כנ"ל.

כלומר, כמו לבוש המקיף את האדם וסובב אותו, ואינו מתלבש בתוכו, כך באמצעות המצוות נמשכת התגלות של אור אין סוף ברוך הוא, שהוא סובב כל עלמין, ומאירה על נשמתו, כך שהיא מתבטלת ונכללת בו. מדרגה זו היא למעלה מההארה המתלבשת בפנימיות, כפי שהוסבר לעיל.

ולכן ימי האדם קצובים לו במספר כך וכך היינו לפי ערך ההמשכות שצריך להיות לו להעלות נפשו ולקשרה באור א"ס ב"ה:

לכן נקצבו לאדם ימיו במספר מסוים, כלומר, לפי מידת ההמשכות שעליו להמשיך כדי להעלות את נשמתו ולקשור אותה באור אין סוף ברוך הוא.

8 ג ואמנם הכח הזה במצות הוא כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה. וענין הכוונה היא לקיים מצות המלך הקב"ה

ג. והכוח הזה שבמצוות נובע מכך שחז"ל אמרו: "מצוות צריכות כוונה". הכוונה היא לקיים את מצוות המלך, הקדוש ברוך הוא;

דהיינו שבכל המצות שעושה יהיה כוונתו שעושה כדי לקיים מצות בוראו וכנזכר בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] שאפילו קודם ק"ש [קריאת שמע] אחד ואהבת צ"ל הריני מקבל עלי עול מ"ע [מצות עשה] של ק"ש [קריאת שמע] כו'

כלומר, בכל מצווה שהוא מקיים, עליו לכוון שהוא עושה זאת כדי לקיים את מצוות בוראו. וכמוזכר בכתבי האריז"ל, אפילו לפני קריאת שמע, [במילים] "אחד" ו"ואהבת", יש לומר: "הריני מקבל עלי עול מצוות עשה של קריאת שמע" וכו',

הגם שהדברים מתיישבים על הלב מצד עצמם שהרי כשמתבונן בגדולת ה' אחד ממילא יבא לבחי' ואהבת מ"מ צריך לכיין שעושה הכל לשם מצוה בלבד מפני שכך נצטוו להתבונן בגדולתו ולעורר את האהבה והטעם הוא מפני

אף שהדברים מתיישבים בלב מאליהם, שהרי כשאדם מתבונן בגדולתו של "הוי' אחד", הוא מגיע מאליו לבחינת "ואהבת"; בכל זאת עליו לכוון שהוא עושה את כל זאת אך ורק לשם המצווה, מפני שכך נצטווה — להתבונן בגדולתו ולעורר את האהבה. והטעם הוא

כי מדת מלכותו יתברך היא למעלה מבחי' התלבשות החיות שבתוך הנבראים וכמשל המלך שאין עצמיותו מתפשט תוך כל המדינה רק שמו בלבד נקרא עליהם שהוא בחי' הארה ממנו.

שמידת מלכותו יתברך היא למעלה מבחינת התלבשות החיות בתוך הנבראים. הדבר דומה למלך, שעצמותו אינה מתפשטת בכל המדינה; רק שמו נקרא עליהם, והוא בחינת הארה ממנו.

וכשמקבל עליו מצות המלך שהיא למעלה מהתלבשות והתפשטות החיות שבנבראים עיי' דוקא תתעלה נפשו בקדש העליון שהוא למעלה מגדר השתלשלות החיות שבתוך העולמות כנ"ל כי נעוץ תחלתן בסופן דייקא.

וכשהאדם מקבל עליו את מצוות המלך, שהיא למעלה מהתלבשות החיות בנבראים ומהתפשטות בהם, דווקא על ידי כך מתעלה נפשו בקודש העליון, שלמעלה מגדר השתלשלות החיות שבתוך העולמות, כנזכר לעיל; שכן תחילתן נעוצה דווקא בסופן.

(כי אבא יסד ברתא שהמלי' שרשה מחכמה עילאה קדש העליון ממש ולכן גם היא נק' קדש וכמ"ש בזהר פ' פינחס)

(שהרי "אבא יסד ברתא": מלכות מושרשת בחכמה עילאה, שהיא ממש הקודש העליון, ולכן גם היא נקראת קודש, כפי שנכתב בזהר, פרשת פינחס

(דרנ"ד ע"ב) דכתיב כי קדש היא לכם ע"ש וגם שרשה בבחי' כתר שלכן נק' כ"ע [כתר עליון] דאיהי כתר מלי' כו')

(דף רנ"ד ע"ב), על הפסוק "כי קודש היא לכם"; ראו שם. היא מושרשת גם בבחינת כתר, ולכן נקראת כתר עליון, שהרי היא כתר מלכות וכו')

ועי' מ"ש מזה בד"ה מי מנה הני"ל גבי אף עשיתיו ועי' מ"ש במ"א בענין מאמר שמואל לשאול כי שמוע מזבח טוב כו'

וראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "מי מנה" הנזכר לעיל, בעניין "אף עשיתיו"; וכן ראו מה שנכתב במקום אחר בעניין דברי שמואל לשאול: "כי שמוע מזבח טוב" וכו';

ומ"ש בד"ה ועתה יגדל נא כח אד' וזהו ענין זרקא מקף שופר הולך סגולתא דא"י [דאיתא] בת"ז [בתיקוני זוהר] שמדת מלכותו יתברך נק' זרקא דאזדריקת

ומה שכתוב במאמר המתחיל "ועתה יגדל נא כוח אדני-י": זהו ענינם של "זרקא, מקף, שופר הולך, סגולתא", המובאים בתיקוני זוהר, שמדת מלכותו יתברך נקראת "זרקא", משום שהיא נזרקת

למעלה מעלה והולכת עמה סגולתא היא בחינת ישראל עם סגולתו להיות גם הם נזרקים בקדש העליון שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל והוא בחי' הסובב כולא עלמין כנ"ל.

למעלה מעלה, ויחד עמה הולכת סגולתא, שהיא בחינת ישראל, עם סגולתו, כדי שגם הם ייזרקו אל הקדושה העליונה שלמעלה מהשתלשלות, כנזכר לעיל; וזהו בחינת סובב כל עלמין, כנזכר לעיל.

(ועיין מ"ש מענין סגול וסגולה בד"ה נאוו לחייך בתורים ובד"ה אסרי לגפן והיינו ע"ש [על שם] האהבה הטבעית שירושה לנו מאבותינו כו')

(ועיין במה שכתוב בענין סגול וסגולה במאמר המתחיל "נאוו לחייך בתורים" ובמאמר המתחיל "אסרי לגפן". והיינו על שם האהבה הטבעית שירשנו מאבותינו כו');

וזהו כענין טהורה היא ועי' המצות מתעלים למעלה יותר בבחי' קדש העליון כנ"ל ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' וארא אל אברהם כו' ושמי כו' ע"ש) והיינו הא דכתיב אני כבדתי רענן.

וזהו כענין "טהורה היא", ועל ידי המצוות מתעלים למעלה יותר, לבחינת הקדושה העליונה, כנזכר לעיל. ועיין במה שכתוב במאמר המתחיל "וידבר אלקים" כו', "וארא אל אברהם" כו', "ושמי" כו', עיין שם. וזהו שכתוב: "אני כבדתי רענן".

ברוש הוא עץ ארז הגבוה ורענן הוא כשעדיין רך שיכולים לכפוף ראשו עד למטה מאד וכשיעמידו עליו איזה דבר אח"כ כשיגביה מאליו ויעמיד על עמדו יזרק ויגביה אותו דבר למעלה גם מראשו כנודע.

ברוש הוא עץ ארז גבוה, ו"רענן" פירושו כשהוא עדיין רך, כך שאפשר לכופף את ראשו נמוך מאוד. וכשמניחים עליו דבר-מה, לאחר מכן, כשהוא מתרומם מעצמו וחוזר לעמוד זקוף, הוא זורק ומגביה את אותו הדבר למעלה, אפילו מעל לראשו, כידוע.

כך אני היא מדת מל' ית' היא כבדו רענן שירדה ונתלבשה במצות גשמיים אבל אח"כ היא מתרוממת עד רום

כך "אני", שהיא מדת מלכותו יתברך, היא כבדו רענן: היא ירדה והתלבשה במצוות גשמיות, אך לאחר מכן היא מתרוממת עד רום

המעלות ומעלית ג"כ את האדם המקיים המצות להיות עולה גם למעלה מבחי' המל' גם בעודנה למעלה טרם ירידתה והיא בחי' קדש העליון הסוכ"ע כנ"ל.

המעלות, והיא גם מעלה את האדם המקיים את המצוות, כך שהוא עולה אף למעלה מבחינת מלכות כפי שהיא עודנה למעלה, קודם ירידתה; וזוהי בחינת הקדושה העליונה, סובב כל עלמין, כנזכר לעיל.

9 וע"ז נאמר וצדקה תרומם גוי. שכל המצות נק' בשם צדקה כמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות כל כל המצוה הזאת שהמצות מרוממי' [מרוממים] ומגביהים

ועל כך נאמר: "וצדקה תרומם גוי". כל המצוות נקראות בשם צדקה, כפי שנאמר: "וצדקה תהיה לנו אם נקפיד לעשות את כל המצוה הזאת"; שכן המצוות מרוממות ומעלות

את נש"י [נשמות ישראל] למעלה מעלה ועמ"ש מזה בד"ה השמים כסאי גבי והארץ הדום רגלי וביותר מצות תלמוד תורה שהיא כנגד כולם כי אותיות התורה נקראו סוסים

את נשמות ישראל, מעלה מעלה. ראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "השמים כסאי", בעניין "והארץ הדום רגלי". הדבר נכון במיוחד לגבי מצוות לימוד התורה, השקולה כנגד כולן, שכן אותיות התורה נקראות סוסים,

כמו סוס ורוכבו רמה שהסוס מגביה ונושא את הרוכב למקום שאינו יכול להגיע שם בעצמו ואפשר שזהו ג"כ ענין זרקא כאבנא בקירטא אשר אבנים הם אותיות כו' והנה כתיב ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם.

כמו בביטוי "סוס ורוכבו רמה": הסוס מעלה ונושא את הרוכב למקום שאינו יכול להגיע אליו בכוחות עצמו. ואולי זהו גם עניינה של "זרקא כאבנא בקירטא", כלומר "זריקה כאבן בקלע", שכן האבנים הן אותיות וכו'. והנה נאמר: "ושמרתם את השבת כי קודש היא לכם".

כי הנה עיקר עליית נש"י [נשמות ישראל] שמתעלים מבחינת ומדרגת טהרה לבחי' ומדרגת ואנשי קדש תהיון לי קדש ישראל לה'. הנה עלייה זו היא בשבת.

עיקר עלייתן של נשמות ישראל, כשהן מתרוממות ממדרגת טהרה למדרגת "ואנשי קודש תהיון ליי", "קודש ישראל להי", מתרחש בשבת.

כי הגם דעלייה זו הוא ע"י התומ"צ [התורה ומצות] אשר קדשנו במצותיו. אך גם עליית התומ"צ [התורה ומצות] של כל ששת ימי המעשה הוא ע"י השבת.

אמנם עלייה זו נעשית באמצעות התורה והמצוות, שעליהן אנו אומרים "אשר קידשנו במצוותיו"; אך גם העלייה של התורה והמצוות של כל ששת ימי המעשה נעשית באמצעות השבת.

10 והיינו כי יש קדש תתאה שהיא בחי' מל' עצמה וקדש עליון הוא חכמה עילאה והמצוות הם נק' מצות המלך. אך בשבת הואר עליית המל' בבחי' קדש העליון ממש.

כלומר, יש קדושה תחתונה, שהיא בחינת מלכות עצמה, ויש קדושה עליונה, שהיא חכמה עילאה; והמצוות נקראות מצוות המלך. אולם בשבת מאירה עליית המלכות אל הקדושה העליונה ממש.

וזהו כי קדש היא לכם היינו עליית בחי' מלכותו ית' למקורה ושרשה בחי' קדש העליון שמשם חוצבה דאבא יסד ברתא

וזהו "כי קודש היא לכם": עליית בחינת מלכותו יתברך אל מקורה ושרשה, בחינת הקדושה העליונה, שממנה נחצבה, שכן "אבא יסד ברתא".

(ועי' יש למצוא סמך למנהג המבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] לטבול א"ע [את עצמו] במקוה בערב שבת כי בחי' שבת נקרא קדש היא לכם ולכן צ"ל תחלה בחינת טהרה כו')

(ועל ידי כך אפשר למצוא סמך למנהג המבואר בפרי עץ חיים, לטבול במקוה בערב שבת: מאחר שהשבת נקראת "קודש היא לכם", צריך אפוא שתהיה תחילה בחינת טהרה וכו').

והנה הטעם שעלייה זו היא בשבת כי הנה נודע ענין השבת שהוא לשון שכיתה ונייחא דרוחא

והנה, הטעם לכך שעלייה זו היא בשבת הוא משום שכידוע, שבת פירושה שכיתה ומנוחת הרוח,

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ע"י ע"מ [עשרה מאמרות] יהי אור שהוא בחי' ירידת הדבור ובתוכו המחשבה כו'

שכן "ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ" באמצעות עשרת המאמרות, "יהי אור", שהיא בחינת ירידת הדיבור, ובתוכו המחשבה וכו',

להיות נמשך ומתפשט ומלוכש בתוך הנבראים ובשבת הוא עליית הדבור בחכמה עילאה ועמ"ש מזה
בד"ה שובה ישראל עד והוא בחי' עליית מדת מלי' בבחי' קדש העליון

כדי להימשך, להתפשט ולהתלבש בתוך הנבראים; ואילו בשבת הדיבור עולה בחכמה עילאה (וראו מה שנכתב על
כך במאמר המתחיל "שובה ישראל עד"). וזוהי בחינת עליית מידת המלכות אל בחינת הקדושה העליונה,

כי נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן כנ"ל וכמשל אדם השובת ונח ממלאכת עבודה ששכלו ומחשבתו
המלוכשת בתוך המעשה חוזרות ומתעלות למקורן.

כי "נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן", כנזכר לעיל; וכמשל אדם השובת ונח מעבודתו, שהשכל והמחשבה שלו,
שהיו מלוכשים במעשה, חוזרים ועולים אל מקורם.

11 וזהו קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. תבואתה נק' דגנך ותירושך ויצהרך. דגנך זה התלמוד בהלכות
הנגלות לנו ותירושך

וזהו: "ישראל קדושים לה', ראשית תבואתו". "תבואתו" מכונה "דגנך, תירושך ויצהרך". "דגנך" הוא לימוד
ההלכות הגלויות לנו; ו"תירושך":

נכנס יין יצא סוד הם פנימית התורה הנקרא רזין דאורייתא ויצהרך שמן שצף ע"ג [על גבי] יין הוא רזא
דרזין שכל אלה נק' תבואות

"נכנס יין יצא סוד" — זו פנימיות התורה, המכונה "רזין דאורייתא"; ו"יצהרך", השמן שצף מעל היין, הוא "רזא
דרזין". כל אלה נקראים "תבואה",

כי יש תבואות שדה ותבואת הכרם וכמשארו"ל [וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] זית נמי תבואה איקרי כו'
וישראל יתעלו בבחי' קדש שהוא ראשית להתורה.

שכן יש תבואת שדה ותבואת כרם, וכפי שאמרו חז"ל: "זית נמי תבואה איקרי" וכו'. וישראל יתעלו לבחינת
"קודש", שהיא ראשית לתורה.

12 והענין ע"ד הנ"ל כי מתחלה ישראל הם למטה מן התורה כמאמר תלת קשרין מתקשרין דא בא ישראל
באורייתא כו' שישראל הם מקבלים מהתורה

הביאור הוא על פי האמור לעיל: בתחילה ישראל נמצאים למטה מן התורה, כמאמר: "שלושה קשרים נקשרים זה
בזה: ישראל בתורה" וכו', שכן ישראל מקבלים מן התורה;

אבל אח"כ הם מתעלים למעלה ממנה וכענין שנאמר ועשיתם אתם וכן אשר יעשה אותם האדם שישאל הם הממשיכים אור א"ס לבחינת התורה להיות אא"ס [אור אין סוף] מתלבש בחכמה שזהו פי' עוסק בתורה לשמה לשמ"ה ממש וכמ"ש במ"א.

אך אחר כך הם מתעלים למעלה ממנה, כפי שנאמר "ועשיתם אותם", וכן "אשר יעשה אותם האדם": ישראל הם שממשיכים את אור אין סוף אל בחינת התורה, כך שאור אין סוף מתלבש בחכמה. זהו פירוש הביטוי "עוסק בתורה לשמה" — לשם ה' ממש, כפשוטו, כפי שמבואר במקום אחר.

וזהו שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שמתחלה יהיה בתורת ה' חפצו ואחר כך ובתורתו יהגה שנקראת על שמו וד"ל [ודי למבין]:

וזהו שאמרו חז"ל: בתחילה "בתורת ה' חפצו", ואחר כך "ובתורתו יהגה", שכן התורה נקראת על שמו. וד"ל.

13 ד אך כל זה הוא בקיום התורה והמצוות אבל בהיפוך העובר ופוגם אפילו בביטול מ"ע [מצות עשה] ואפילו מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק הרי עושה

ד. אבל כל זה אמור כאשר מקיימים את התורה והמצוות. במקרה ההפוך, מי שעובר עבירה ופוגם — אפילו בהימנעות מקיום מצוות עשה, ואפילו מי שיכול לעסוק בתורה ואינו עוסק — הרי הוא גורם

חסרון בהמשכת בחי' קדש העליון וכ"ש [וכל שכן] בעברו על מל"ת [מצות לא תעשה] דאורייתא או דרבנן הרי עי"ז מטמא נפשו שהיא בחי' טהורה וכו' וכמו שע"י המצוות היא מתעלית מבחי' טהרה לבחי' קדושה

לחיסרון בהמשכת בחינת הקדושה העליונה; וכל שכן כשעובר על איסור מן התורה או מדברי חכמים: בכך הוא מטמא את נפשו, שהיא בחינת "טהורה" וכו'. וכשם שעל ידי המצוות היא מתעלה מבחינת טהרה לבחינת קדושה,

וזהו ענין והיתה נפש אדוני צרורה בצרור כו' כמו הזורק אבן ע"י הצרור שמגביהו למעלה מטבעו. כך הוא העלייה ע"י המצוות.

וזהו ענין "והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים" וכו': כמו אדם המטיל אבן באמצעות הצרור, המגביה אותה למעלה ממה שטבעה מאפשר; כך היא העלייה על ידי המצוות;

14 וכך לעומת זה על ידי העוונות כתיב ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע שנזרקת למרחוק מאד בסטרא דמסאבא מה

וכך, להבדיל, על ידי העוונות נאמר: "ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע" — היא נזרקת למרחק רב, אל תחום הטומאה,

שהוא רחוק מאד מאד מבחי' טהורה היא וכו' וכמ"ש במ"א בד"ה כי ביום הזה יכפר.

שהוא רחוק מאד מאד מן הבחינה של "טהורה היא" וכו', כפי שמוסבר במקום אחר, במאמר הפותח במילים "כי ביום הזה יכפר".

והתיקון לזה הוא לדלג שור ע"י התשובה להמשיך מבחי' היותר גבוה גם מבחי' הקדש עליון שבזה ימולאו כל הפגמים והחסרונות שנעשו בקדש

התיקון לכך הוא "לדלג שור" באמצעות תשובה: להמשיך מבחינה גבוהה אף יותר מן הקדושה העליונה, ובכך להשלים את כל הפגמים והחסרונות שנוצרו בקודש;

והיינו ע"י כה"ג [כהן גדול] שנכנס ביוה"כ [ביום הכפורים] לבית קדש הקדשים אשר בחי' קדש הקדשים הוא למעלה מעלה גם מבחי' קדש העליון וכמ"ש בזהר ס"פ משפטים (דקכ"א סע"א [סוף עמוד א]).

וזה נעשה באמצעות הכהן הגדול, שנכנס ביום הכיפורים לבית קדש הקדשים; שכן בחינת קודש הקדשים נעלית מאוד מאוד אפילו מן הקדושה העליונה, כפי שנאמר בזהר בסוף פרשת משפטים (דף קכ"א ע"א, בסוף העמוד):

שהחכמה שהיא בחי' קדש העליון נפקא מאתר דאקרי קדש הקדשים וזהו ענין והחכמה מאין תמצא. שהרי החכמה, שהיא בחינת הקדושה העליונה, "יוצאת מן המקום הנקרא קודש הקדשים". וזהו פירוש "והחכמה מאין תמצא".

ועיין עוד בזהר בראשית (דמ"ה סע"א [סוף עמוד א] וע"ב). ובפ' פקודי (דרס"א) וע' עוד בפ' יתרו (דס"ז ע"ב) ראו עוד בזהר בראשית (דף מ"ה ע"א בסוף העמוד וע"ב), ובפרשת פקודי (דף רס"א), וכן בפרשת יתרו (דף ס"ז ע"ב),

גבי אית מלך לעילא דאיהו רזא דקדש הקדשים ותחתיה אית כהן כו' דאקרי גדול כו' ובפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם וזהו ענין המלך הקדוש שאומרים בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה]

בעניין י"ש מלך למעלה, שהוא סוד קודש הקדשים, ותחתיו יש כהן" וכו', "הנקרא גדול" וכו'; ועיינו בפירוש הרמ"ז שם. וזהו ענין "המלך הקדוש" שאומרים בעשרת ימי תשובה.

וביאור הענין היינו כי קדש העליון זהו בחי' סוכ"ע שאינו מתלבש בבחי' עלמין כ"א סובב ומקיף עליהם שלכן נקרא קדש כנ"ל.

ביאור העניין הוא שהקדושה העליונה היא בחינת סוכב כל עלמין, שאינה מתלבשת בעולמות אלא סובבת ומקיפה אותם; לכן היא נקראת קודש, כפי שהוסבר לעיל.

אך באמת גם בחי' סוכ"ע אינו ערוך למהותו ועצמותו ית' שאינו בגדר עלמין כלל לא בבחי' סוכב אך באמת, גם בחינת סוכב כל עלמין אינה בערך למהותו ועצמותו ית', שאינו בגדר עולמות כלל — לא בבחינת סוכב

ולא בבחי' ממלא וזהו פי' ולא נערוך אליו קדושתו. שאפי' [שאפילו] בחי' קדש העליון אינו ערוך אליו כלל.

ולא בבחינת ממלא. וזהו פירוש "ולא נערוך אליו קדושתו": אפילו בחינת הקודש העליון אינה בערך אליו כלל.

15 ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ זהב בענין קדש למד מלמטה הוי' מלמעלה שבחינת קדש למד הוא עדיין מלמטה לגבי שם הוי' דלעילא כו' ע"ש ולכן נקרא קדש הקדשים שהוא מובדל ומרומם גם מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' קדשים.

ראו את המבואר במאמר הפותח במילים "ועשית ציץ זהב", בעניין "קודש למ"ד מלמטה והוי' מלמעלה": מדרגת "קודש למ"ד" עדיין נחשבת למטה ביחס לשם הוי' שלמעלה וכו'; עיינו שם. לכן הוא נקרא "קודש הקדשים", מפני שהוא מובדל ונעלה אף ממדרגת סוכב כל עלמין, שהיא בחינת "קדשים".

16 וכמ"ש והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים וע"י שממשיכים מבחי' קדש הקדשים ע"י מתמלאים כל החסרונות

כמו שנאמר: "והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קודש הקדשים". ועל ידי המשכה מבחינת קודש הקדשים מתמלאים כל החסרונות,

כי בחי' קדה"ק [קודש הקדשים] הוא הממלא כל שמהן ונקרא שלימו דכולהון וכמשל המעיין שנסתם ונהר שנחרב ויבש שחופרין בעומק יותר כו' וכמ"ש במ"א.

מפני שמדרגת קודש הקדשים היא זו ש"ממלאת את כל השמות" ונקראת "שלמות הכול"; בדומה למעיין שנחסם ולנהר שחרב ויבש, שחופרים בעומק רב יותר וכו', כפי שמבואר במקום אחר.

וזהו וכפר על הקדש מטומאות בניי [בני ישראל] שימשיך וימלא כל הפגמים שנעשו בבחי' קודש העליון ע"י טומאות בניי [בני ישראל] כנ"ל ועיין בזהר ח"ב [חלק ב'] (דקפ"ה ע"ב ודרי"ט ע"ב)

וזהו "וכיפר על הקודש מטומאות בני ישראל": שימשיך וימלא את כל הפגמים שנעשו במדרגת הקדושה העליונה מחמת טומאות בני ישראל, כנזכר לעיל. ראו בזהר, חלק ב' (דף קפ"ה ע"ב ודף רי"ט ע"ב).

והנה באמת גם עכשיו התשובה מועלת לזה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יש קונה עולמו בשעה
א' והיינו מפנישהעוה"ז הוא עולם התמורה שבו האדם יכול לשנות את טעמו מרע לטוב מיד כרגע
והנה, לאמיתו של דבר, גם עכשיו התשובה מועילה לכך, כדברי חז"ל: "יש קונה עולמו בשעה אחת". הטעם הוא
שהעולם הזה הוא עולם של תמורה, שבו האדם יכול לשנות מיד, ברגע אחד, את דרכו מרע לטוב;

שהרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] שעבר עבירה ביום אל תהרהר אחריו
בלילה שבודאי עשה תשובה ואינו כמו העוה"ב [העולם הבא] ששם הכל בהדרגה כפי הראוי ע"פ
שהרי אמרו חז"ל: "תלמיד חכם שעבר עבירה ביום, אל תהרהר אחריו בלילה", שכן בוודאי עשה תשובה. אין הדבר
דומה לעולם הבא, שבו הכול מתרחש בהדרגה, כפי שראוי על פי

הדין וצ"ל כף הקלע תחלה ואח"כ גיהנם ואח"כ ג"ע [גן עדן] התחתון ואח"כ ג"ע [גן עדן] העליון משום
שעוה"ב [שעולם הבא] הוא בחי' זיו השכינה וא"א לקבל האור והזיו אלא בהדרגה
הדין: תחילה צריך לעבור בכף הקלע, אחר כך בגיהנום, לאחר מכן בגן עדן התחתון ולבסוף בגן עדן העליון; שכן
העולם הבא הוא בחינת זיו השכינה, ואי אפשר לקבל את האור ואת הזיו אלא בהדרגה.

אבל בעוה"ז נמשך מבחי' שלמעלה מכל ההשתלשלות והוא השוה ומשוה קטן וגדול משום דקמיה
כחשכה כאורה

אבל בעולם הזה נמשכת הארה מבחינה שלמעלה מכל ההשתלשלות, והוא המשווה ומשווה קטן וגדול, משום
שלפניו כחשכה כאורה;

וגם חשך לא יחשיך כנודע וכמ"ש במ"א בד"ה צו את בניי [בני ישראל] כו' את קרבני לחמי כו'.

וגם "חושך לא יחשיך", כידוע, וכפי שמבואר במקום אחר במאמר המתחיל "צו את בני ישראל" וכו', "את קרבני
לחמי" וכו'.

17 והטעם משום שעוה"ב [שעולם הבא] נק' עולם ברור שכבר נברר כל דבר ובא על מקומו וא"א להיות שינוי
מזו לזו משא"כ בעוה"ז

הטעם הוא שעולם הבא נקרא "עולם ברור", שבו כבר נתברר כל דבר והגיע למקומו, ואי אפשר שיהיה שינוי מזה
לזה; לא כן בעולם הזה,

שהוא קודם גמר הבירור עדיין ושורה בו בחי' המברר שהוא הוא כל יכול לשנות מרע לטוב כו'.

שעדיין לא הסתיים בו הבירור, שורה בו בחינת המברר, והוא כליכול לשנות מרע לטוב כו'.

18 ולכן כתיב מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ שמים וארץ הם גי'ע [גן עדן] עליון ותחתון וכן ועמך הוא כענין מ"ש

לכן נאמר: "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ". "שמים" ו"ארץ" הם גן עדן העליון וגן עדן התחתון; וגם "עמך" הוא בדומה למה שנאמר,

כי עמך מקור חיים שמקור חיים הוא זיו השכינה המאיר בגי'ע [בגן עדן] נקרא עמך שהוא טפל ובטל אצלו ית'.

"כי עמך מקור חיים": "מקור חיים", שהוא זיו השכינה המאיר בגן עדן, נקרא "עמך", שכן הוא טפל ובטל אליו יתברך.

ובכולן אין לי חפץ זולת בעצמותו ית' דוקא שהוא הכל יכול כנ"ל. אך הנה עכ"ז [עם כל זה] הרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר אדם על ל"ת [לא תעשה] ושב תשובה תולה ויוהכ"פ [ויום הכפורים] מכפר ובכל אלה אין לי חפץ, אלא בעצמותו יתברך דווקא, שהרי הוא כל יכול, כנזכר לעיל. אך אף על פי כן, אמרו חז"ל: "עבר אדם על לא תעשה ושב — תשובה תולה ויום הכיפורים מכפר",

כי להיות המשכה זו מבחי' קדש הקדשים זהו בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] שבו נכנס כה"ג [כהן גדול] בבית קדש הקדשים.

מפני שהמשכה זו באה מבחינת קודש הקודשים, וזו בחינת יום הכיפורים, שבו נכנס הכהן הגדול לבית קודש הקודשים.

19 והנה סדר עבודת כה"ג [כהן גדול] הוא שלוקח דם הפר ודם השעיר ומזה נגד הארון בין הבדים שבארון מונחים הלוחות שכתוב בהן אנכי

כעת, סדר עבודתו של הכהן הגדול הוא שהוא נוטל את דם הפר ואת דם השעיר ומזה כנגד הארון, בין הבדים; שהרי בארון מונחים הלוחות, שעליהם כתוב "אני".

ולא יהיה לך אנכי כולל כל המ"ע [המצות עשה] ולא יהי' [יהיה] כולל כל מל"ת [מצות לא תעשה] ובהעלאת דם לשם יכופרו כל הפגמים שנעשו בקדש.

ו"לא יהיה לך [אלוהים אחרים]": "אנכי" כולל את כל מצוות העשה, ו"לא יהיה לך" כולל את כל מצוות לא תעשה. והעלאת הדם לשם מכפרת על כל הפגמים שנעשו בקודש.

כי הנפש אלקית שבאדם מצד עצמה אינה חוטאת כלל רק נפש הבהמית היא הנפש החוטאת ומתכפרים עוונותיה ע"י הקרבת דם הקרבנות

שכן הנפש האלקית שבאדם אינה חוטאת כלל מצד עצמה; רק הנפש הבהמית היא הנפש החוטאת, ועוונותיה מתכפרים באמצעות הקרבת דם הקרבנות.

כי הבהמות בשרשן הם למעלה מבחי האדם וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אחור וקדם צרתני אחור למע"ב [למעשה בראשית] שהרי תחלה נאמר תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש כו'.

שכן בעלי החיים, בשורשם, נעלים מבחינת האדם; וכמאמר חז"ל: "אחור וקדם צרתני" — "אחור", כמעשה בראשית. שהרי תחילה נאמר: "תוצא הארץ נפש חיה למינה, בהמה ורמש" וכו'.

20 ואח"כ מאמר נעשה אדם כו' וכנודע גם ממה שאנו רואים בגשמיות שהאדם ניזון ומקבל חיות מדצ"ח

[מדומם צומח חי]

ואחר כך נאמר "נעשה אדם" וכו'. הדבר ידוע גם ממה שאנו רואים במציאות הגשמית: האדם ניזון ומקבל חיות מן הדומם, הצומח והחי;

שהרי ארץ שהיא בחי הדומם היותר אחרונה במדרגה הנה ממנה יצא לחם והיתה לראש פנה לצח"מ [לצומח חי מדבר].

שהרי הארץ, שהיא בחינת הדומם, הנמוכה ביותר במדרגה, היא שממנה יוצא לחם, והיא נעשתה אבן הפינה לצומח, לחי ולמדבר.

21 וכן הצומח וחי נגד המדבר שהוא מקבל חיות מהם וגם מוסיפים דעת באדם כמו שמצינו בר"נ כששאלו

ממנו בענין ה' בקר וה' חצאי בקר אמר עדיין לא אכילנא בישראל דתורא כו'

וכך גם הצומח והחי ביחס למדבר: האדם מקבל מהם חיות, והם אף מוסיפים דעת באדם. כך מצאנו אצל רב נחמן, כששאלו אותו על "חמישה בקר" ו"חמישה חצאי בקר", והוא אמר: "עדיין לא אכלתי בשר שור" וכו'.

חמרא וריחי פיקחני הרי קיבל ענין גדול שבתורה שוא אותו הדין הנ"ל מאכילת בישראל דתורא "יין וריח מפקחים אותי". נמצא שבאמצעות אכילת בשר שור קיבל ענין גדול בתורה — אותה הלכה שהוזכרה לעיל.

והיינו לפי ששרשן ממקום גבוה מאד נעלה רק שנפלו וירדו למטה מטה עד שהם למטה מהדעת כי הבהמה אין לה שכל

והטעם לכך הוא ששורשם במקום גבוה ונעלה מאוד; אלא שהם נפלו וירדו מטה מטה, עד שנעשו למטה מן הדעת, שהרי לבהמה אין שכל.

אבל שרשה למעלה מהדעת וכאשר היא מתבררת מוספת כח וחיות באדם ונותנת לו דעת כו'

אבל שורשה למעלה מן הדעת, וכשהיא מתבררת, היא מוסיפה לאדם כוח וחיות ונותנת לו דעת וכו'.

וכמ"כ [וכמו כן] הוא ענין ההזאה שמוציא דם הפר והשעיר שהוא עיקר פנימית החיות שלהם ומעלה אותם עד מקום הלוחות והארון ואז הוא ממשיך ממקום גבוה מאד נעלה ומכפר וממלא כל הפגמים שנעשו בקדש כו'

וכך גם ענין ההזאה: מוציאים את דם הפר והשעיר, שהוא עיקר החיות הפנימית שלהם, ומעלים אותו עד למקום הלוחות והארון. אז נמשכת השפעה ממקום גבוה ונעלה מאוד, והיא מכפרת ומשלימה את כל הפגמים שנעשו בקודש וכו'.

(וענין ההזאה זהו ענין תשובה בחילא יתיר וזהו ע"ד הנזכר לעיל בענין זרקא וכמ"ש במ"א בענין מדלג כו' ועי"ז נמשך גם כן מלמעלה בחי' וזרקתי עליכם מים טהורים שהוא מלמעלה מסדר השתלשלות כנודע):

(ענין ההזאה הוא ענין התשובה בכוח יתר, והוא על דרך מה שהוזכר לעיל בענין זרקא, וכפי שנתבאר במקום אחר בענין הדילוג וכו'. ובאמצעות זאת נמשכת גם מלמעלה בחינת "וזרקתי עליכם מים טהורים", שהיא למעלה מסדר ההשתלשלות, כידוע).

22 ה והנה עם כל הנ"ל יובן ענין שבת שבתון. והוא כענין מ"ש עולת שבת בשבתו.

5. כעת, לאור כל האמור, יובן עניינו של "שבת שבתון". זהו בדומה למה שנאמר: "עולת שבת בשבתו".

שכמו ששבת לגבי ששת ימי המעשה הוא עליית העולמות שמתעלים מאד נעלה. כך הוא בחי' שבת שבתון לגבי שבת שהוא בחי' שבת של השבתות של כל השנה.

כשם ששבת, ביחס לששת ימי המעשה, היא עליית העולמות, המתעלים למעלה נעלה ביותר, כך בחינת שבת שבתון ביחס לשבת היא בחינת השבת של השבתות של כל השנה.

ועיין בזהר ס"פ אחרי (דע"ט ע"ב) והוא בחי' קדש הקדשים שזהו בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] כי שבת נקרא קדש

ראו בזהר, בסוף פרשת אחרי (עט ע"ב). זוהי בחינת קודש הקודשים, שהיא בחינת יום הכיפורים; שהרי שבת נקראת "קודש",

אבל ביוה"כ [ביום הכפורים] נכנס הכ"ג לקדש הקדשים שהוא מקור כל בחי' הקדשים והוא שלימו דכולהו וממלא כל שמהן כנ"ל והיינו בחי' י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] המתגלים ביוכ"פ [ביום כפור / ביום הכפורים] שהן עליונות מאד ומהם מקור הסליחה והמחילה כנודע.

אבל ביום הכיפורים נכנס הכהן הגדול לקודש הקודשים, שהוא מקור כל בחינות הקודש; הוא "שלימו דכולהו" ו"ממלא כל שמהן", כפי שהוזכר לעיל. זוהי בחינת שלוש עשרה מידות הרחמים שמתגלות ביום הכיפורים, שהן נעלות ביותר, ומהן מקור הסליחה והמחילה, כידוע.

23 והנה כאן כתיב שבת שבתון הוא לשון דבר וגם כתיב ועניתם בתשעה ובפ' אחרי כתיב היא לשון נוקבא ולא נזכר בתשעה אלא ועניתם סתם.

והנה, כאן נאמר "שבת שבתון הוא" — בלשון זכר, וגם נאמר "ועניתם... בתשעה"; ואילו בפרשת אחרי נאמר "היא" — בלשון נקבה, ולא נזכר "בתשעה" אלא רק "ועניתם", ללא ציון נוסף.

והענין כי הא בהא תליא כי פ"י הוא לשון דבר היינו שישאלם הם במדרגת דבר ההסבר הוא שהדברים תלויים זה בזה. משמעותו של "הוא", לשון זכר, היא שישאלם נמצאים במדרגת הזכר,

והם המשפיעים וממשיכים גילוי הארה זו בכחם וע"ד שנוי [שנוכר] למעלה בפ' קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישאלם הם ראש ומקור להתורה וכמ"ש ועשיתם אתם כנ"ל

והם המשפיעים וממשיכים בכוחם את גילוי ההארה הזאת; בדומה למה שנאמר לעיל בפירוש "קודש ישראל לה', ראשית תבואתה" — שישאלם הם הראש והמקור לתורה; וכמו שנאמר "ועשיתם אותם", כנזכר לעיל.

והיינו ע"י ועניתם את נשפתיכם בתשעה ופ"י בתשעה ולכאורה בתשיעי מבע"ל אבל הענין דקאי על כל ה"ט' מדות שבנפש שכולם יהיו בבחי' אתכפייא ואתהפכא

וזהו על ידי "ועניתם את נפשותיכם בתשעה". לכאורה, היה צריך לומר "בתשיעי"; אך משמעות "בתשעה" היא שהכוונה לכל תשע המדות שבנפש, וכולן צריכות להיות במצב של אתכפייא ואתהפכא.

ולכן מצוה להתענות בכל ה' ימים שהם כנגד ט' מדות כידוע והוא ענין הנסירה שבכל יום ננסר מדה א' ופ' נסירה היינו להפריד מדות הנה"א [הנפש האלקית] מהנה"ב [מהנפש הבהמית] שלא תהיינה דבוקות ונמשכות אחר מדות הנה"ב [הנפש הבהמית]

לכן מצווה להתענות בכל תשעת הימים, המקבילים לתשע המדות, כידוע. זהו ענין הנסירה: בכל יום ננסרת מדה אחת. משמעות הנסירה היא להפריד את מדות הנפש האלקית ממדות הנפש הבהמית, כדי שלא יהיו דבוקות בהן ונמשכות אחריהן.

וזהו ענין התענית כי המזון והשובע מחבר הנה"ב [הנפש הבהמית] עם הנה"א [הנפש האלקית] כמ"ש וישמן ישורון ויבעט. שמנת עבית כו'.

וזהו ענין התענית: המזון והשובע מחברים את הנפש הבהמית עם הנפש האלקית, ככתוב: "וישמן ישורון ויבעט; שמנת, עבית..." וגו'.

משא"כ התענית מחליש כח הנה"ב [הנפש הבהמית] ויבא לידי הכנעה ולהפרד ממדות הנה"ב [נפש הבהמית] ועי"ז מעורר כן למעלה שינסרו הגבורות וישארו חסדים טובים כו' ואח"כ עי"ז יומקתו גם הגבורות. ואילו התענית מחלישה את כוחה של הנפש הבהמית, וכך האדם מגיע לידי הכנעה ולהיפרדות ממדותיה. בכך הוא מעורר למעלה פעולה דומה: שהגבורות יינסרו וישארו החסדים הטובים וכו'; ולאחר מכן, באמצעות כך, גם הגבורות עצמן יומתקו.

24 ועמ"ש ע"פ כי אברהם לא ידענו קצתו מענין זה ובביאור ע"פ אני ישנה גבי אחותי.

ראו גם מעט מענין זה במה שנכתב על הפסוק "כי אברהם לא ידענו", ובביאור לפסוק "אני ישנה", בענין "אחותי". ועוד זאת ענין התענית שהוא מרצה ונק' יום רצון כידוע היינו לפי שע"י התענית דוקא נמשך הארה מלמעלה למטה

ועוד: הצום מעורר רצון ונקרא "יום רצון", כידוע. הטעם לכך הוא שדווקא באמצעות הצום נמשכת הארה מלמעלה למטה;

כי ענין האכילה הוא העלאת החיות ממטה למעלה שהמאכל נכנס לאצטומכא ומתברר ונעשה דם כו' שכן ענין האכילה הוא העלאת החיות מלמטה למעלה: המאכל נכנס לקיבה, מתברר ונעשה דם וכו',

עד שנעשה חיות למוח והכל העלאה ממטה למעלה ולמעלה ג"כ הוא בחינת בירורים והעלאת הניצוצות ממטה למעלה כידוע.

עד שהוא נעשה לחיות עבור המוח; כל התהליך הוא העלאה מלמטה למעלה. גם למעלה מדובר בבירורים ובהעלאת הניצוצות מלמטה למעלה, כידוע.

אבל התענית שאינו אוכל כלום ואזי התפשטות חיותו הוא בהיפוך ממעלה למטה שהמוח בעצמו משפיע חיות לכל האברים ממעלה למטה

אבל בצום, כשהאדם אינו אוכל כלל, התפשטות החיות שלו היא בכיוון ההפוך, מלמעלה למטה: המוח עצמו משפיע חיות לכל האברים מלמעלה למטה.

וגם למעלה מתעורר עי"ז גילוי אור וחיות ממעלה למטה והיינו מבחי"י י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שהם מקור החיים שלימו דכולהו וממלא כל שמהן כנ"ל. וביוהכ"פ [וביום הכפורים] הוא התגלות רעוא דכל רעוין.

גם למעלה מתעוררת בעקבות זאת התגלות של אור וחיות מלמעלה למטה, היינו מבחינת י"ג מידות הרחמים, שהן מקור החיים, שלמות הכול, וממלאות את כל השמות, כנזכר לעיל. וביום הכיפורים מתגלה רעוא דכל רעוין, רצון כל הרצונות.

25 והנה כשישראל הם כמעלה עליונה להיות ועניתם בתשעה בחינות הנ"ל שבנפש שכולם יפרדו ממדות

הגשמיים דנה"ב [דנפש הבהמית]

והנה, כאשר ישראל נמצאים במדרגה נעלית, כך שהם מקיימים "ועניתם בתשעה" בתשע הבחינות שבנפש שהוזכרו לעיל, וכולן נפרדות מן המדות הגשמיות של נפש הבהמית,

אזי בחי' שבת שבתון המתגלה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] נקרא שבת שבתון הוא לשון דכר משא"כ כשאננם עושים תשובה מעומקא דליבא כ"כ [כל כך] להיות בבחי' ועניתם בתשעה כו'

אזי בחינת "שבת שבתון" המתגלה ביום הכיפורים נקראת "שבת שבתון הוא", בלשון זכר. לעומת זאת, כאשר אינם עושים תשובה מעומק הלב במידה כזאת, שתביא אותם לבחינת "ועניתם בתשעה" וכו',

רק עכ"ז [עם כל זה] נמשך בחי' שבת שבתון באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] נאמר שבת שבתון היא לשון נקבה ע"ד איש מזריע תהחלה יולדת נקבה.

אף על פי כן, בחינת "שבת שבתון" נמשכת באמצעות אתערותא דלעילא; אז נאמר "שבת שבתון היא", בלשון נקבה, בדומה לכך שכאשר זריעת האיש קודמת, נולדת נקבה.

26 ועמ"ש מזה סדי"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] ולכן כפי אחרי שלא נאמר ועניתם בתשעה נאמר שבת שבתון היא וע"כ נאמר שם חקת עולם כי בחינה זו היא ודאי חקת עולם.

(ראו את הנכתב על כך בסוף המאמר המתחיל "והיה מספר בני ישראל"). לכן בפרשת אחרי, שבה לא נאמר "ועניתם... בתשעה", נאמר "שבת שבתון היא"; ולכן נאמר שם "חוקת עולם", שכן בחינה זו היא בוודאי חוקת עולם.

אלא שכשישראל הם במעלה עליונה להיות ועניתם בתשעה נמשך שבת שבתון הוא ע"ד אשה מזרעת תחלה יולדת זכר והיינו שאז נמשך הגילוי ממדרגה עליונה יותר וזהו דכתבי וכפר על הקדש.

אלא שכאשר ישראל נמצאים במדרגה נעלית, באופן של "ועניתם בתשעה", נמשכת בחינת "שבת שבתון הוא", על דרך "אשה מזרעת תחילה יולדת זכר"; כלומר, אז נמשכת התגלות ממדרגה נעלית עוד יותר. וזהו שנאמר "וכפר על הקודש".

27 ובסוף הפרשה כתיב וכפר את מקדש הקדש. וזהו כנגד ב' המדרגות דשבת שבתון הוא ושבת שבתון היא.

ובסוף הפרשה כתוב: "וכפר את מקדש הקודש". הדבר מתאים לשתי המדרגות של "שבת שבתון הוא" ו"שבת שבתון היא".

דהיינו שכשהמשכה בחי' הוא לשון דכר אזי כח המשכה זו יפה לכפר גם על הפגמים שבקדש עצמו שהוא חכמה עילאה ממש.

כלומר, כאשר ההמשכה היא בבחינת "הוא", לשון זכר, כוחה של המשכה זו יפה לכפר גם על הפגמים שבקודש עצמו, שהוא חכמה עילאה ממש.

אבל כשהמשכה בבחי' היא אינה מכפרת על הפגם שנוגע כביכול בבחי' קדש עצמו שהיא חכמה עילאה כ"א על מקדש הקדש שהוא בחי' בינה המקבלת מחכמה:

אבל כאשר ההמשכה היא בבחינת "היא", אין היא מכפרת על הפגם שנוגע, כביכול, בבחינת הקודש עצמו, שהיא חכמה עילאה, אלא רק על "מקדש הקודש", שהיא בחינת בינה המקבלת מחכמה.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/yom-kippur/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק